

Sygn. akt III Cz 110/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SO Lucyna Morys – Magiera

Sędziowie: SO Anna Hajda

SO Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy R.

przeciwko J. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 19 listopada 2015 r., sygn. akt I C 384/15

postanawia:

- 1) sprostować oczywistą niedokładność w części wstępnej zaskarżonego postanowienia oraz w punkcie 2 jego sentencji poprzez wskazanie, że stroną powodową jest Gmina R.,
- 2) zmienić zaskarżone postanowienie o tyle, że wskazaną w punktach 1 i 2 jego sentencji kwotę 1200 zł obniżyć do kwoty 600 zł (sześćset złotych) w każdym z tych punktów.

SSO Roman Troll SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda

Sygn. akt III Cz 110/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Rybniku przyznał kuratorowi nieznanego z miejsca pobytu pozwanego za pełnienie funkcji wynagrodzenie w wysokości 1200 zł (pkt 1) oraz nakazał pobranie tej kwoty od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Rybniku (pkt 2). W uzasadnieniu wskazał, że powództwo zostało wycofane po złożeniu odpowiedzi na pozew przez kuratora, postanowieniem z 7 października 2015 roku umorzono postępowanie, a następnie kurator złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia. Powołując się na regulacje § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej Sąd Rejonowy uznał, że wynagrodzenie w wysokości 1200 zł jest adekwatne do dokonanych przez kuratora czynności, albowiem poszukiwał on aktywnie pozwanego oraz przygotował odpowiedź na pozew. Jednocześnie Sąd Rejonowy w oparciu art. 83 ust. 1

i 2 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 113 tej ustawy oraz art. 108¹ ze k.p.c. orzekł jak w punkcie 2 sentencji

Zażalenie na to postanowienie złożyła powódka zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku

w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej poprzez przyznanie wynagrodzenia kuratorowi w kwocie wygórowanej i wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia oraz przyznanie kuratorowi wynagrodzenia w wysokości 600 zł, a także nakazanie pobrania od powódki na rzecz Skarbu Państwa takiej kwoty tytułem pokrycia kosztów wynagrodzenia kuratora. Jej zdaniem wynagrodzenie kuratora za dokonane czynności nie powinno przekroczyć połowy stawki minimalnej, gdyż zakres dokonanych przez kuratora czynności nie uzasadnia przyznania mu wynagrodzenia w wysokości 1200 zł.

W odpowiedzi na zażalenie kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego wniósł o jego oddalenie jako bezzasadnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W sprawie nie są kwestionowane dokonane przez kuratora czynności zmierzające zarówno do odszukania pozwanego, jak i związane ze złożeniem odpowiedzi na pozew, która skutkowałą wycofaniem pozwu przez stronę powodową.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. 2014 r., poz. 1025 ze zm.) koszty te obejmują opłaty i wydatki,

a do ich uiszczenia obowiązana jest strona, która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie lub powodujące wydatki, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy do wydatków należy także wynagrodzenie kuratora ustanowionego w sprawie.

Wysokość wynagrodzenia kuratora nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych [por. § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 1476)]. Minimalna stawka wynosi w rozpoznawanej sprawie 1200 zł [§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) w związku z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800)]. Tej minimalnej stawki Sąd Rejonowy nie przekroczył przyznając wynagrodzenie kuratorowi.

Zgodnie z art. 130⁴ § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy powinien przed wyznaczeniem kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu wezwać stronę powodową do uiszczenia zaliczki w tym zakresie na jego koszty. Tego jednak nie uczynił. Natomiast powódka wszczęła postępowanie przeciwko pozwanemu wiedząc, że jest nieznaną z miejsca pobytu. Kurator został ustanowiony, czemu powódka się nie sprzeciwiała i powstały koszty związane z jego wynagrodzeniem. Dlatego też Sąd Rejonowy miał obowiązek działania na podstawie art. 83 ust. 1 i 2 ustawy

z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który stanowi, że jeżeli przepisy ustawy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi wykonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wykląda tymczasowo Skarb Państwa. Wynikające z tego koszty rozlicza się w trybie art. 113 tej ustawy.

Zasadniczym problemem w rozpoznawanej sprawie jest to, w jakiej wysokości przysługuje kuratorowi wynagrodzenie za dokonane czynności. Sąd Rejonowy wskazał, że może to być wysokość minimalnego wynagrodzenia za czynności

adwokackie (z uwagi na nakład pracy kuratora), natomiast strona powodowa stoi na stanowisku, że wynagrodzenie to powinno wynosić połowę tej stawki. Także jednak strona powodowa, za Sądem Rejonowym, wskazuje, że kurator poszukiwał strony pozwanej oraz złożył odpowiedź na pozew. Niewątpliwie więc kurator dokonywał czynności w toku postępowania sądowego, to nie jest kwestionowane.

Rozporządzenie odnoszące się do wynagrodzenia kuratora wskazuje, że nie może ono przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie. W żaden sposób nie odnosi się ono do nakładu pracy kuratora, ale odsyła do stawek przewidzianych innymi przepisami (rozporządzeniem

Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku, przywołanym już powyżej). Ustalając opłaty za czynności adwokackie bierze się pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy

i wkład adwokata w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, przy czym podstawę zasądzenia opłaty stanowią minimalne stawki (§ 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu). To wskazuje, że, aby prawidłowo ustalić wysokość wynagrodzenia przyznanego kuratorowi należy ustalić jego nakład pracy, wziąć pod uwagę charakter sprawy i wkład kuratora w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, ale podstawę zasądzenia stanowią stawki minimalne, przy czym w przypadku kuratorów stanowią one jednocześnie stawki maksymalne (por. § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej). Dlatego też w rozpoznawanej sprawie należy zadać sobie pytanie czy nakład pracy kuratora w powiązaniu z charakterem sprawy i jego wkładem w jej rozpoznanie uzasadnia przyznanie mu maksymalnej stawki wynagrodzenia, którą uzyskalby także wówczas, gdyby sprawa toczyła się przez dłuższy okres czasu i konieczne byłoby jeszcze dodatkowe czynności do wykonania poza tymi, które obecny kurator przedsięwziął.

Kurator nie wskazuje jakie to czynności dokonywał celem ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania pozwanego, ani jak wiele czasu na nie poświęcił. Jediną więc możliwością oceny wkładu pracy kuratora w rozwiązaniu sprawy, jest złożona odpowiedź na pozew, która spowodowała wycofanie powództwa. Nie wymagało to jednak tak wielkiego nakładu pracy, aby przyznawać mu wynagrodzenie w maksymalnej stawce, albowiem wystarczyło jedynie ustalić datę wymagalności roszczeń powódki, a dla pracownika sądu, którym jest kurator, nie powinno to nastęrczać większych trudności.

Z powyższych względów, zdaniem Sądu Okręgowego, wynagrodzenie w wysokości 1200 zł jest wygórowane w stosunku do nakładu pracy kuratora i dokonywanych czynności, dlatego wystarczające jest wynagrodzenie w wysokości 600 zł – wskazywane w zażaleniu.

Sąd Rejonowy w sposób nieprawidłowy oznaczył stronę powodową dookreślając ją jako Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w R., podczas gdy powódką jest Gmina R., gdyż ona posiada zdolność sądową i osobowość prawną (por. art. 64 § 1 i 1¹ k.p.c. oraz art. 67 § 1 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, w oparciu:

a) o art. 350 § 3 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. z uwagi na niewłaściwe oznaczenie strony powodowej należało orzec jak w punkcie 1 sentencji,

b) o art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.

SSO Roman Troll SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda